

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Valtionenemmistöisissä osakeyhtiöissä on perinteisesti yhdeksi osakeyhtiölaissa tarkoitetuksi tilintarkastajaksi valittu valtionalouden tarkastusviraston virkamies. Vuoden 1980 alussa voimaan tulleen uuden osakeyhtiölain säännökset huomioon ottaen on epäselvää, voiko tarkastusviraston virkamies edelleen toimia sanotussa

tilintarkastustehtävässä. Esityksessä ehdotetaan annettavaksi asiaa selkiinnyttävä väliaikaisesti sovellettava säännös, jotta valtionyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta ehditään suorittaa perusteellinen selvitys, ennen kuin jo pitkään noudatettua käytäntöä mahdollisesti muutetaan.

PERUSTELUT.

Valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetussa laissa (968/47) on valtionalouden tarkastusvirastolle annettu oikeus valvoa ja tarkastaa valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toimintaa. Tässä tarkastuksessa on erityistä huomiota kiinnitettävä osakeyhtiön varojen käytön ja sijoitusten tarkoituksenmukaisuuteen. Lisäksi valtionenemmistöisissä osakeyhtiöissä on yhdeksi osakeyhtiölaissa tarkoitetuksi tilintarkastajaksi perinteisesti valittu valtionalouden tarkastusviraston virkamies.

Uuden osakeyhtiölain (734/78) tultua voimaan vuoden 1980 alussa on lain tilintarkastajan esteellisyyttä koskevien säännösten vuoksi epäselvää, voiko tarkastusviraston virkamies, huomioon ottaen valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetussa laissa tarkastusvirastolle annetun valvonta- ja tarkastustehtävän, edelleen toimia tilintarkastajana valtionenemmistöisessä osakeyhtiössä. Osakeyhtiölain 10 luvun 5 §:n mukaan tilintarkastajana ei saa olla muun muassa henkilö, jonka tehtävänä on yhtiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 12.10.1979 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä muun ohella on laatia toimenpide-ehdotukset kauppa- ja teollisuusministeriön ja valtionalouden tarkastusviraston sekä valtiontilintarkastajien toimesta suoritettavan valtionyhtiöiden hallintoon ja taloudenhoitoon kohdistuvan valvonnan ja tarkastuksen järjestämiseksi ja tehostamiseksi. Työryhmässä ovat edustettuina muun muassa kauppa- ja teollisuusministeriö, valtiovarainministeriö, oikeuskanslerinvirasto, valtiontilintarkastajien kanslia ja valtionalouden tarkastusvirasto. Työryhmän on saatava toimenpide-ehdotuksensa valmiiksi 31.5.1980 mennessä. Ehdotusten todennäköisesti edellyttämät eri viranomaisten lausunnot ja ehdotuksista mahdollisesti seuraavat lainsäädäntötoimenpiteet vaativat siinä määrin aikaa, että valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvonnassa ja tarkastuksessa mahdollisesti toteutettavat uudelleenjärjestelyt tulevat kysymykseen aikaisintaan vuonna 1981.

Vuosikymmeniä noudatettua käytäntöä, jonka mukaan valtionenemmistöisen osakeyhtiön yhtenä osakeyhtiölaissa tarkoitettuna tilintar-

kastajana toimii valtiontalouden tarkastusviraston virkamies, ei hallituksen käsityksen mukaan ole syytä muuttaa ennen kuin on suoritettu perusteellinen selvitys muutoksen tarkoituksenmukaisuudesta sekä sen vaikutuksista valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvontaan ja tarkastukseen muilta osin. Tällaisen selvitystyön ollessa vielä kesken ehdotetaan valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan

tarkastuksesta annettuun lakiin otettavaksi väliaikaisesti sovellettava nimenomainen selventävä säännös, joka mahdollistaisi valtiontalouden tarkastusviraston virkamiesten toimimisen sanoituissa tilintarkastustehtävissä yhtiöiden vuosina 1980 ja 1981 päättyvien tilikausien osalta.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta 23 päivänä joulukuuta 1947 annetun lain (968/47) 2 §:ään uusi näin kuuluva 2 momentti:

2 §.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle tämän lain mukaan kuuluva tarkastustehtävä ei estä tarkastusviraston virkamiestä toimimasta osakeyhtiölaissa (734/78) tarkoitettuna tilintarkastajana valtionenemmistöisessä osakeyhtiössä.

Tätä lakia sovelletaan tilintarkastuksiin, jotka kohdistuvat yhtiön vuosina 1980 ja 1981 päättyviin tilikausiin.

Helsingissä 7 päivänä maaliskuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*